
Korte golf

»Korte golf« is een nieuwe rubriek in Stromingen voor korte berichten vanuit hydrologie en waterbeheer. Over wat u maar wilt. Het lijkt ons een goed idee om naast uitgebreide artikelen en specifieke rubrieken ruimte te bieden voor minder omvangrijke bijdragen over interessante projecten, nieuwe ontwikkelingen, meningen en discussies, reacties op actualiteiten, nieuws uit de waterwereld, noem maar op.

Maar: het is de enige rubriek waar uw inzending geweigerd kan worden. We hantieren een subjectief en inconsequent beleid. Het moet interessant zijn voor de lezers. Advertenties worden niet geplaatst – tegen betaling wel elders in Stromingen – evenmin als activiteitenagendas of te specifieke prik-bord-bij-de-koffieautomaat-informatie. De lengte van de berichten is maximaal 500 woorden.

Value of Water – Different Approaches in Transboundary Water Management

Zojuist is het rapport «Value of Water: Different Approaches in Transboundary Water Management» verschenen. Het rapport bevat de teksten die eerder dit jaar tijdens een internationale workshop in Koblenz zijn gepresenteerd. De workshop vond plaats in het kader van het International Hydrological Programme (IHP) van UNESCO en het Hydrology and Water Resources Programme (HWRP) van WMO. De Nederlands-Duitse organisatie was in handen van het Nederlandse Nationaal Comité IHP-HWRP, het Duitse Nationalkomité IHP/HWRP en het Bonn International Centre for Conversion (BICC).

Circa 50 deskundigen, afkomstig uit Botswana, Malawi, Namibië, Zuid-Afrika, Canada, Oostenrijk, Denemarken, Frank-

rijk, Italië, het Verenigd Koninkrijk, UNESCO, FAO, Duitsland en Nederland, namen deel aan de workshop.

Tijdens de workshop zijn veertien presentaties gehouden, waardoor er ruim tijd beschikbaar was voor een goede discussie over de grotendeels zeer inspirerende bijdragen.

Er was ruime aandacht voor alle waarden van water: economische, sociale, religieuze. De rol van waterbeheer als onderdeel van het hele maatschappelijk systeem kwam uitvoerig aan bod. Het accent lag in principe op grensoverschrijdend waterbeheer, maar in de praktijk kwam ook het regionale waterbeheer goed aan bod.

Onderwerpen die tijdens de discussies aan bod kwamen omvatten onder andere de economische waarde van water, 'benefit sharing mechanisms', maar ook de interbestuurlijke samenwerking en de waarden(-conflicten) die daarbij spelen. Ook over de rol van NGO's in de planvorming, over de inrichting van de planvormingsarena en de rol van de vele belanghebbenden vond goed discussie plaats.

Voor de implementatie van de Kaderrichtlijn Water kwamen nog een flink aantal problemen boven tafel. Verschillen in achterliggende waarden bij de verschillende actoren die betrokken zijn, de problemen die dat gaat opleveren bij het internationaal overleg en methoden om die te voorkomen, het conflict tussen het principe van 'de vervuiler betaalt' en dat van 'de gebruiker betaalt', 'benefit (en costs)sharing'-mechanismen en vooral de moeilijkheden die te verwachten zijn bij de toepassing daarvan: het is een irreëel tijdspad wanneer dit wordt vergeleken met de processen bij bijvoorbeeld de Bodensee.

Conclusie van een aantal deelnemers was dan ook dat met name het internationale rivieroverleg over het stroomgebiedsplan zeer zorgvuldig moet worden voorbereid, rekening houdend met de gevoelens en

overwegingen van de andere plannings- en onderhandelingspartners.

Het rapport wordt afgesloten met conclusies, aanbevelingen en adviezen voor opvolging. Gekoppeld daaraan is een inventarisatie van de belangrijkste kennisvragen. De eindresultaten zullen worden ingebracht in de intergouvernementele bijeenkomsten van de waterprogramma's van UNESCO en WMO. Verder kan het worden gebruikt voor andere internationale onderzoeksprogramma's zoals het 7e Kaderprogramma van de Europese Commissie, en voor de meer

nationale programma's als Leven met Water en de programma's van Rijkswaterstaat.

Het rapport kan op verzoek kosteloos worden toegezonden. Aanvragen bij: Secretariaat Nationaal Comité IHP-HWRP, p/a KNMI, Postbus 201, 3730 AE De Bilt, fax (030) 221 08 43, ihp.hwrp@knmi.nl.

*Frans van de Vel
Michael van der Val*

Rare reeksen

Geachte redactie,

Er staan in ons lijfblad STROMINGEN haast altijd wel stukken die tot inspiratie, gefilosofeer of commentaar leiden. Ik voel de inspiratie om op een paar zaken in STROMINGEN 11 (2005), nummer 2 enig commentaar te geven.

1 Editorial 'Water en lucht'

Harry Boukes geeft in de Editorial een beschouwing die misschien een aantal spijkers op de kop slaat, maar doet ook een uithaal naar adviesbureaus die mij toch wel in het verkeerde keelgat schiet. Het zijn niet alleen adviesbureaus die aan hydrologisch onderzoek en modellering doen met de kans om daarin niet 'eenduidig betrouwbaar' te zijn, wat dat laatste dan ook moge betekenen. Betrouwbaarheid is altijd gekoppeld aan de fout die je bereid bent te accepteren in een hydrologisch onderzoek. Dat geldt eveneens voor hydrologisch onderzoek dat door anderen dan alleen maar adviesbureaus wordt gedaan.

2 Rare reeksen

De artikelen in het thema over 'Rare reeksen' blijken altijd te boeien. Het lijkt niet altijd eenvoudig om goede verklaringen voor afwijkend gedrag te achterhalen. Hiervoor is een goed begrip van de achterliggende fysica in mijn ogen nog steeds het belangrijkste.

In het laatste artikel van Perry de Louw en Roelof Stuurman (STROMINGEN 11 (2005), nummer 2) staan een paar uitspraken over grondwaterstroming en stijghoogten die ik als hydrologen onder elkaar toch wel ter discussie zou willen stellen.

Op blz. 51 in 'De verklaring' staat in de eerste zin: "De stijghoogte in een bepaalde watervoerende laag wordt in hoofdzaak bepaald door de hoeveelheid water die de laag in en uitstroomt en de bergingscoëfficiënt." Naar mijn mening is dat gewoon onjuist. Als we teruggaan naar de basiswet van Darcy, dan wil ik het volgende in overweging geven:

- a Drukverschillen veroorzaken grondwaterstroming en niet omgekeerd;
- b Stijghoogten in watervoerende pakketten worden vooral bepaald door de randcondities (op afstand) en niet door verticale stroming vanuit de freatische zone.

Veranderingen van stijghoogten kunnen ook veroorzaakt worden zonder dat daar stro-